

POLAND

INTERNATIONAL SCIENTIFIC
ONLINE CONFERENCE

SCIENTIFIC ASPECTS AND TRENDS IN THE FIELD OF SCIENTIFIC RESEARCH

30 MAY
2024 YEAR

POLAND, WARSAW

ISOC
INTERNATIONAL
SCIENTIFIC
ONLINE
CONFERENCES

SCIENTIFIC ASPECTS AND TRENDS IN THE FIELD OF SCIENTIFIC RESEARCH

International scientific-online conference

Part 21

May 30th

COLLECTIONS OF SCIENTIFIC WORKS

WARSAW 2024

SCIENTIFIC ASPECTS AND TRENDS IN THE FIELD OF SCIENTIFIC RESEARCH: a collection scientific works of the International scientific online conference (30thMay, 2024) – Poland, Warsaw : "CESS", 2024. Part 21- 443 p.

Chief editor:

Candra Zonyfar - PhD Universitas Buana Perjuangan Karawang, Indonesia
Sunmoon University, South Korea.

Editorial board:

Martha Merrill - PhD Kent State University, USA

David Pearce - ScD Washington, D.C., USA

Emma Sabzalieva - PhD Toronto, Canada

Languages of publication: русский, english, қазақша, o'zbek, polish, limba română, кыргыз тили, Հայերեն....

The collection consists of scientific research of scientists, graduate students and students who took part in the International Scientific online conference " **SCIENTIFIC ASPECTS AND TRENDS IN THE FIELD OF SCIENTIFIC RESEARCH** ". Which took place in Warsaw on May 30, 2024.

Conference proceedings are recommended for scientists and teachers in higher education establishments. They can be used in education, including the process of post - graduate teaching, preparation for obtain bachelors' and masters' degrees. The review of all articles was accomplished by experts, materials are according to authors copyright. The authors are responsible for content, researches results and errors.

© "CESS", 2024
© Authors, 2024

TABLE OF CONTENTS

Sharofova Diyora Shavkat qizi <i>SHIMOLIY AFRIKA DAVLATLARI IQTISODIY HOLATI MIGRATSIYAGA TA 'SIR SIFATIDA (MAROKASH, JAZOIR VA TUNIS MISOLIDA)</i>	12
Otanzarova Mehriniso <i>O 'QUVCHILARNI KASB-HUNARGA YO 'NALTIRISHDA AJDODLARIMIZNING PEDAGOGIK QARASHLARI</i>	15
Юнусова Малохат Эргашевна Юлдашева Мунира Муйдиновна Маъмуров Набижон Шокирович <i>РОЛЬ ПОЭЗИИ В СОВРЕМЕННОМ МИРЕ</i>	18
Abdurahimova Shalola Vohidjon qizi Umarov Bobur Bahadirovich Kamolov Shuhrat Sarimsakovich <i>O 'QUVCHILARGA BILIM BERISHDA AMALIY TA 'LIM TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH</i>	21
M.R. Hamroyeva D.M. Hamidova <i>ONOMASTIKA BO 'LIMINI O 'QITISHDA INNOVATSION TA 'LIM TEXNOLOGIYALARINING IMKONIYATLARI</i>	25
Yunus Karimov <i>DESCRIPTION OF THE MAIN PROPERTIES OF IRRIGATED SOILS OF SYRDARYA REGION</i>	28
Reymbayeva Nargiza Maman qizi <i>AYOLLARNING JAMIYATDAGI O'RNI</i>	36
Gulnora Ubaydullayeva <i>PROSPECTS OF INCLUSIVE EDUCATION IN THE EDUCATION SYSTEM OF UZBEKISTAN</i>	40
Зебо Алимова Янгиева Исмигул <i>ВЛИЯНИЕ РАБОТЫ ДВИГАТЕЛЯ НА ОБРАЗОВАНИЕ ТОКСИЧНЫХ КОМПОНЕНТОВ</i>	43
Masharipova Inobat Raximovna <i>MAKTABLARDA PSIXOLOGIK XIZMAT KO 'RSATISH</i>	47
Yunusov Rustam. Xayrullayev Muhridin Faxriddin o'g'li Bo'riyev Shoxrux Muzaffarovich Yuldasheva Dilrabo Mansur qizi <i>G'O 'ZANING SO 'RUVCHI ZARARKUNANDALARIGA QARSHI</i>	51

<i>KURASHISHDA ABALON 1,8% EM.K. PREPARATINING SAMARADORLIGI.</i>	
Abdurakhmonova Muslima Fazliddin kizi <i>BLENDED LEARNING APPROACHES: COMBINING TRADITIONAL FACE-TO-FACE TEACHING WITH ONLINE RESOURCES AND ACTIVITIES</i>	56
Sobirov Oybek Sohib o'g'li <i>O'SMIRLARDA PSIXOLOGIK MUHOFAZA HAQIDAGI TASAVVURLAR SHAKLLANISHINING IJTIMOY PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI</i>	58
Shomurodov Anvar <i>MUSTAQILLIK DAVRI ESTRADASI</i>	62
Sharopov O'lmasbek <i>IJTIMOY-GUMANITAR FANLARNING YOSHLAR MA'NAVIY DUNYOQARASHINI RIVOJLANTIRISHDAGI AHAMIYATI.</i>	65
Абдуллаева Зайтуна <i>ЌУЛТАЕВА ЖАМИЛА ХУШМУХАМЕДОВНА ХАЁТИ ВА ИЖОДИ</i>	69
Alimdjanov Xayot Farxadovich <i>APPLICATION AREAS OF SATELLITE COMMUNICATION SYSTEMS BASED ON VSAT TECHNOLOGIES</i>	71
Urakov Jamshid Rustamovich <i>COMPARATIVE CHARACTERISTICS OF MORPHOFUNCTIONAL CHANGES IN THE THYROID GLAND IN EXPERIMENTAL RHEUMATOID ARTHRITIS</i>	74
Дилфуза Вохидовна Абдуфаттохов Иброхимжон Абдувахоб ўғли <i>ИЗУЧЕНИЕ ВОЗДУШНЫХ ПОТОКОВ В МЕЖКОЛОСНИКОВОЙ ЗОНЕ</i>	77
Karimov Bozarkul Khuddayberdiyevich <i>SOCIO-PHILOSOPHICAL ANALYSIS OF RAISING THE STATUS OF A TEACHER IN NEW UZBEKISTAN</i>	80
Adiz Azimov <i>VIEWS OF RUDAKI AND HIS CONTEMPORARIES ON SOCIAL AND ETHICAL LIFE IN TRANSOXIANA.</i>	93
Muradov Sanjar Aslonovich <i>THE MAIN IDEAS SHEIKH AHMAD SIRHINDI</i>	106
Nurmatova Nigora Umarovna <i>"JOURNEY DAR VATAN" BY YUSUF HAMADONI - THE KEY TO HUMAN PERFECTION</i>	118

**G'O'ZANING SO'RUVCHI ZARARKUNANDALARIGA QARSHI KURASHISHDA
ABALON 1,8% EM.K. PREPARATINING SAMARADORLIGI.**

Yunusov Rustam.

q/x.f.n., professor

Xayrullayev Muhridin Faxriddin o'g'li

o'qituvchi

Bo'riyev Shoxrux Muzaffarovich

talaba

Yuldasheva Dilrabo Mansur qizi

talaba

Buxoro davlat universiteti

m.f.xayrullayev@buxdu.uz

Annotatsiya: *Respublikamiz mustaqillikga erishgandan keyin qishloq xo'jaligida fermer xo'jaliklarda va tabiiy iqlim sharoitida samarali mexnat qilib yuqori xosildorlikga erishish uchun hosildorlikning pasayishiga olib keluvchi zararli organizmlarni kamaytirishda kam zaharli yangi kimyoviy preparatlarni o'rganish hozirda qishloq xo'jalikning mahsulotlarini yetishtirishda asosiy vazifalardan biri bo'lib yangi preparatlarni har bir mintaqa sharoitiga mos kelishini sinash va qo'llash hisoblanadi.*

*Respublikamiz fermer xo'jaliklarida g'o'zaning eng xavfli zararkunandasi bo'lgan oddiy o'rgimchakkanaga (*Tetranychus urticae* Koch.) qarshi zamonaviy, atrof-muhitga kam zaharli, foydali hasharotlar hamda issiqqonli hayvonlarga salbiy ta'siri kam bo'lgan va hosildorlikni oshirishda ABALON 1,8 % em.k. preparatining samaradorligi ijobiy ekanligi tajribalarimizda o'z aksini topgan.*

Kalit so'zlar: *G'o'za, o'rgimchakkana, preparat, tajriba, tuproq, hosildorlik, samaradorlik, Avtomaks, kasallik, zararkunanda, qishloq xo'jalik, ABALON 1,8 % em.k.*

Аннотация: *После обретения нашей республикой независимости изучение новых химических препаратов с низкой токсичностью для снижения вредных организмов, вызывающих снижение продуктивности, с целью достижения высокой продуктивности в сельскохозяйственных хозяйствах и в естественно-климатических условиях в настоящее время является одной из основных задач в Производство сельскохозяйственной продукции – это испытание и применение новых препаратов, адаптированных к условиям каждого региона.*

*Против паутинового клеща обыкновенного (*Tetranychus urticae* Koch.), который является наиболее опасным вредителем хлопчатника в хозяйствах нашей республики, современные малотоксичные полезные насекомые и теплокровные животные оказывают незначительное негативное воздействие на урожайность, Повышение ABALON 1,8% эм,к, Положительная эффективность препарата отражена в наших экспериментах.*

Ключевые слова: *Хлопок, паутиный клещ, препарат, эксперимент, почва, урожайность, эффективность, Автомакс, болезнь, вредитель, сельское хозяйство, ABALON 1,8% ем.к.*

Abstract: *After our republic gained independence, the study of new chemicals with low toxicity to reduce harmful organisms that cause a decrease in productivity, in order to achieve high productivity in agricultural farms and in natural climatic conditions is currently one of the main tasks in the production of agricultural products - This is the testing and use of new drugs adapted to the conditions of each region.*

*Against the common spider mite (*Tetranychus urticae* Koch.), which is the most dangerous pest of cotton on the farms of our republic, modern low-toxic beneficial insects and warm-blooded animals have a slight negative effect on yield, Increase ABALON 1,8% em.c. The positive effectiveness of the drug is reflected in our experiments.*

Key words: *Cotton, spider mite, drug, experiment, soil, productivity, efficiency, Automax, disease, pest, agriculture, ABALON 1,8% em.c.*

Kirish. G‘o‘za o‘simliklari hosildorligini oshirish, kasalliklar va zararkunandalardan saqlash uchun chidamli navlarni tanlab olib ekishda qishloq xo‘jaligi bozor iqtisodiyoti sharoitida rivojlantirish kabilar katta ahamiyat kasb etadi [1,2,5].

G‘o‘za o‘simligiga zarar yetkazadigan zararkunandalardan eng xavfli zararkunanda o‘rgimchakkana hisoblanib uning biologiyasi keng va atroflicha o‘rganilgan, Buxoro vohasida ham o‘rgimchakkana g‘o‘zaga deyarli zarar yetkazib, paxta hosilini 25-30% ga kamaydi, Bizning olib boradigan tajribamizning asosiy maqsadi o‘rgimchakkananing g‘o‘zaga zarar yetkazish muddatlarini aniqlab unga qarshi chora-tadbirlarni ishlab chiqarish darajasini keng qo‘llashdir.

O‘rgimchakkanaga 248 tadan ortiq o‘simlik turini zararlaydi, shundan 173 ta begona o‘tlar va manzarali o‘simliklarga, 38 ta daraxt va butalarga to‘g‘ri keladi,

G‘o‘za o‘simligi ekiladigan tuman va hududlarda o‘rgimchakkana “*Tetranychus urticae* Koch” turi keng tarqalgan bo‘lib, bu zararkunanda paxta hosilining 30-40% ini nobud qiladi, F.M.Uspenskiy ma‘lumotlari bo‘yicha o‘rgimchakkana iyun oyida g‘o‘zaga tushganda himoya chorasi olib borilmasa 50-60% va avgust oyida tushsa 2-6% gacha hosildorlikni kamaytiradi [3,4].

O‘rtacha g‘o‘zaning har 100 ta bargida 150 ta o‘rgimchakkana uchrasa shu muddatda unga qarshi akaratsidlar bilan himoya qilish tavsiya etiladi. O‘rgimchakkaning faol harakatlanishi uchun 25-30°C issiqlik va havoning nisbiy namligi esa 45-65% bo‘lishi kerak, O‘rgimchakkaning urg‘ochisi 30 kungacha hayot kechirib 200 va undan ko‘p tuxum qo‘yadi, O‘rgimchakkana erta bahorda begona o‘tlarda uchraydi, Ular yo‘l atrofidagi begona o‘tlarda boshqa mavzelerde joylashgan begona o‘tga nisbatan 20-30 marta ko‘p uchraydi [6,7,8,9].

2022-2023-yillar davomida Buxoro viloyati Romitan tumani Qalaychorbog‘ MFY fermer xo‘jaliklarida qadimdan sug‘oriladigan allyuvial o‘tloqi tuproqlarda o‘tkazilgan tajribalarimiz natijasida shu aniq bo‘ldiki, o‘rgimchakkana g‘o‘za o‘simligida aprelning oxiri may oyining boshida uchrab har bir 100 g‘o‘za bargiga 14-15 donadan to‘g‘ri keladi.

G‘o‘za o‘simligida uchraydigan o‘rgimchakkanaga qarshi kurashishda ABALON 1,8 % em.k. preparatining samaradorligini o‘rganish uchun quyidagi variantlarda tajriba qo‘yildi.

1. Nazorat (preparatsiz)
2. Insekto-super 28% sus,k 0,4 l/ga suspenziya konsentrati (taqqoslovchi),
3. ABALON 1,8 % em,k (0,3 l/ga) li emulsiya konsentrati,
4. ABALON 1,8 % em,k (0,4 l/ga) li emulsiya konsentrati,

Tajribada g‘o‘zaning Buxoro-6 navida foydalanildi, Dala tajribalari 100 m² maydonda uchta takroriy joylashgan bo‘lib g‘o‘za ko‘chatining bir gektarida 90-94 ming dona qalinlikda joylashgan.

2022-2023 yillar 13-14-iyulda ertalab “Avtomaks” ransevoy apparati yordamida 300 l/ga me‘yorida ishchi suyuqlik g‘o‘za o‘simligiga purkaladi, O‘rgimchakkanaga qarshi qo‘llanilgan preparatning samaradorligini o‘rganish uchun hisob-kitob ishlari olib borildi.

1-jadval,

G‘o‘za ekinidagi o‘rgimchakkanaga qarshi kurashishda ABALON 1,8% em.k. preparatining samaradorligi (2022-2023 yillar uchun). Buxoro viloyati Romitan tumani Qalaychorbog‘ MFY fermer xo‘jaliklari

Tajriba variantlari,	Sarflangan preparat me‘yori l/ga	O‘rtacha bir dona bargdagi o‘rgimchakkananing soni				Kunlar orasidagi samaradorligi %		
		Ishlovgacha	Ishlovdan keyingi					
			13,07	3	7	14	3	7
1. Nazorat (preparatsiz)	0	61,8	65,0	100,5	1,7	-	-	-
2. Insekto-super 28% sus,k 0,4 l/ga	0,4	42,0	1,5	0,8	21,0	96,5	98,1	50,0
3. ABALON 1,8 % em,k	0,4	38,0	15,0	2,5	0,8	60,6	94,5	97,9
4. ABALON 1,8 % em,k	0,5	75,0	3,0	1,8	0,5	96,0	97,6	99,6

1-jadvalda keltirilgan ma‘lumotlardan shu ma‘lum bo‘ldiki, o‘rgimchakkanaga qarshi kurash choralari qo‘llanganda 7 kundan keyin kimyoviy preparatlar o‘rgimchakkanalar sonining kamaytirishida o‘z ta‘sirini ko‘rsatib, Romitan tumani Qalaychorbog‘ MFY fermer xo‘jaliklarida 14 kundan keyin bo‘lsa ularning miqdori 99,6% gacha kamaydi. Insekto-super 28 % sus,k 0,4 l/ga preparati qo‘llangan variant ham, o‘rgimchakkanani kamaytirishiga olib keldi, lekin bu preparatni tarkibida oltungugurt bo‘lganligi sababli iqlim tuproq sharoitida namlikning kamligi va havo haroratni yuqori bo‘lganligi sababli ta‘sir kuchi uzoq muddatga bormadi va hosilni saqlashda o‘z ta‘sirini yo‘qotdi.

O‘tkazilgan tajribalardan va olingan natijalar shuni ko‘rsatdiki qo‘llanilgan yangi ABALON 1,8% em.k. preparati g‘o‘za o‘simligiga uzoq muddatga ta‘sir etib, uni o‘rgimchakkanadan himoya qilib, nihoyat hosilning oshirishiga sabab bo‘ldi.

2-jadval

G‘o‘za ekinidagi o‘rgimchakkanaga qarshi kurashishda ABALON 1,8% em.k. preparatining samaradorligi (2022-2023 yillar uchun). Buxoro viloyati Romitan tumani Qalaychorbog‘ MFY fermer xo‘jaliklari

Variantlar	Sarflangan preparatlar me‘yori l/ga	Hosildorlik, s/ga			
		2022		2023	
		Hosildorlik, s/ga	Qo‘shimcha hosil, s/ga	Hosildorlik, s/ga	Qo‘shimcha hosil, s/ga
1. Nazorat (preparatsiz)	-	30,5	-	28,8	-
2. Insektosuper28% sus,k 0,4 l/ga	0,4	34,8	4,3	32,5	3,7
3. ABALON 1,8%em,k	0,4	35,3	4,8	34,0	4,9
4. ABALON 1,8%em,k	0,5	36,0	5,5	34,5	5,9

2-jadvalda keltirilgan natijalardan ko‘rinib turibdiki, 2 yil davomida olib borilgan tajribalarimiz Buxoro viloyati Romitan tumani Qalaychorbog‘ MFY fermer xo‘jaliklari sharoitida nazorat variantini har bir bargda zararkunanda soni 63,3 va 70,1 dona yilning oxirida paydo bo‘ldi. Kimyoviy preparatlar ayniqsa ABALON 1,8% em.k. qo‘llangan variantlarda esa o‘rgimchakkana to‘liq yo‘qoldi. Variantlar bo‘yicha hosildorlikni saqlab qolishda ABALON 1,8% em.k. preparati 0,4-0,5 l/ga me‘yorida qo‘llanilganida 4,9 dan 5,9 s/ga qo‘shimcha paxta hosili olishga erishildi. Shuningdek, Buxoro viloyatida yetishtiriladigan g‘o‘za o‘simligida o‘rgimchakkanaga qarshi kurashishda ABALON 1,8% em.k. 0,4-0,5 l/ga me‘yorida qo‘llash, qadimdan sug‘oriladigan allyuvial o‘tloqi tuproqlarda g‘o‘za o‘simligi o‘sish va rivojlanishiga ijobiy ta‘sir etib har bir gektardan 34-36 sentinerdan hosil olishga imkon yaratildi, qo‘shimcha hosil bo‘lsa 4,9-5,9 s/ga bo‘ldi.

Xulosa.

Xulosa o‘rnida shuni aytish mumkinki, Buxoro viloyatida Romitan tumanida g‘o‘zaga o‘rgimchakkanasiga qarshi kurashda ABALON 1,8% em.k. 0,4-0,5 l/ga hajmda foydalanish uzoq muddat sug‘oriladigan allyuvial o‘tloq tuproqlarda samarali bo‘ladi. Paxta o‘simligi o‘sishi va rivojlanishiga ijobiy ta‘sir ko‘rsatib, 34-36 s/ga qo‘shimcha hosil bilan esa 4,9-5,9 s/ga hosil olish mumkin edi.

O‘tkazilgan tajribalar va olingan natijalar shuni ko‘rsatdiki, g‘o‘za o‘simligiga qo‘llanilgan yangi ABALON 1,8% em.k. preparati issiqqonli hayvonlar va foydali hasharotlarga boshqa dori vositalariga nisbatan ko‘proq ta‘sir ko‘rsatadi va pirovardida hosildorlikning ijobiy o‘zgarishiga sabab bo‘ladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Alimuhammedov S.N. Интегрированная защита удобная и качество производства, «Хлопководство», Москва 1983. стр.6-8.

2. Alimammedov S.N. Исследования по защите хлопкового поля «Защита растение», Moskva, 1983 стр. 18-20.
3. Успенский Ф.М. Обыкновенные паутины клещ в орошаемых районах средней Азии. Акад. С.Х. О'zbekiston. Tashkent. 1996. 62 b.
4. Успенский Ф.М. Какой битой корицы система интегрированной защиты завода, «Хлопководство» Moskva. 1975. стр. 25-30
5. Яхонтов В.В О'рта Osiyo qishloq xo'jalik zarar kunandalari va ularga qarshi kurash choralari. O'zbekiston, Tashkent 1962. 197-211 bet,
6. Sh.H.To'xtayev F.A. Ganiyeva "Qishloq xo'jaligining asosiy ekinlarni zararli organizmlari va ularga qarshi kurashni biologik usullari", Uslubiy qo'llanma Buxdu. Sharq nashryoti 2020.17 bet.
7. Sh.X.To'xtayev va boshqalar "Sulfur in nature it's impact on spiders, Web of confere ns"-2023 year.
8. Sh.H.To'xtayev - G'o'za o'rgimchakkanasiga qarshi tarkibida "SFM" saql ovchi oltingugurtning yangi qo'llash shaklining samaradorligi. Agrar fakulteti iqtidorli talabalarning ilmiy maqolalar to'plami. Buxoro-2002
9. Sh.X.To'xtayev Sh.E.Odilov va boshqalar "Oltingugurt va o'rgimchak kana" Xorazm Ma'mun Akademiyasi Axborotnomasi-2022 ,193-195 betlar.